

Besluit

Kenmerk: ACM/UIT/621142
Zaaknummer: ACM/24/189758

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 15, zevende lid, van de Elektriciteitswet 1998.

Inhoud

1	Inleiding en leeswijzer	3
2	Relevante feiten en omstandigheden	4
2.1	Beschrijving van gesloten distributiesysteem	4
2.2	Eisen aan aanvrager	5
2.3	Ontheffingsgronden	5
2.4	Veiligheid en betrouwbaarheid	6
2.5	Derdentoegang	7
3	Beoordeling van de ontheffingsaanvraag	8
3.1	Definitie van gesloten distributiesysteem	8
3.2	Eisen aan aanvrager	9
3.3	Ontheffingsgronden	10
3.4	Veiligheid en betrouwbaarheid	10
3.5	Derdentoegang	11
3.6	Samenvatting beoordeling	11
4	Dictum	12
	Bijlage 1 - Wettelijk kader	15
	Bijlage 2 – Geografische afbakening van de locatie waarop het GDS/elektriciteitsnet is gelegen	18
	Bijlage 3 – Toelichting op ontheffingsvoorschriften	19

1 Inleiding en leeswijzer

1. Met dit besluit geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) uitvoering aan artikel 15, zevende lid, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet). Op grond hiervan kan degene die voornemens is een gesloten distributiesysteem (hierna: GDS) aan te leggen een aanvraag bij de ACM indienen tot verlening van een ontheffing van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder (hierna: de ontheffing). Artikel 15, eerste tot en met zesde lid, van de E-wet zijn van overeenkomstige toepassing.
2. De ACM geeft met dit besluit haar oordeel op de aanvraag van Air Products Nederland B.V. (hierna: aanvrager) van 8 mei 2024 voor een ontheffing op grond van artikel 15, zevende lid, van de E-wet. De aanvraag is ingediend voor het stelsel van verbindingen dat komt te liggen op de percelen met de kadastrale nummers RTD12 AL 1075, RTD12 AL 1253, RTD12 AL 1254, RTD12 AL 1138 en RTD12 AL 1141 in de gemeente Rotterdam.
3. De ACM heeft aanvrager op 30 mei 2024 en op 20 augustus 2024 om aanvullende informatie gevraagd. Aanvrager heeft deze informatie op 27 juni 2024 en op 9 september 2024 aangeleverd.
4. De indeling van dit besluit is als volgt. Hoofdstuk 2 van dit besluit bevat het feitencomplex en andere relevante omstandigheden zoals die bij de ACM bekend zijn. De beoordeling van de ACM volgt in hoofdstuk 3. Het besluit eindigt met het dictum in hoofdstuk 4.
5. De ACM heeft 3 bijlagen toegevoegd aan het besluit. Deze bijlagen zijn onderdeel van dit besluit. Bijlage 1 geeft een overzicht van de relevante wettelijke bepalingen. In bijlage 2 is een kadastrale kaart van het terrein waarop het stelsel van verbindingen komt te liggen opgenomen. In bijlage 3 licht de ACM de voorschriften nader toe die zijn verbonden aan de ontheffing.

2 Relevante feiten en omstandigheden

6. In dit hoofdstuk geeft de ACM een samenvatting van de bij haar bekende feiten en omstandigheden. Deze feiten en omstandigheden zijn ontleend aan de ontheffingsaanvraag en aanvullende informatie die van aanvrager is ontvangen. Op basis van deze informatie stelt de ACM de hiernavolgende feiten en omstandigheden vast over het stelsel van verbindingen (paragraaf 2.1), de eisen aan aanvrager (paragraaf 2.2), de ontheffingsgronden (paragraaf 2.3), de veiligheid en betrouwbaarheid (paragraaf 2.4) en het faciliteren van derdentoegang (paragraaf 2.5).

2.1 Beschrijving van gesloten distributiesysteem

7. Aanvrager stelt dat sprake is van een nog aan te leggen elektriciteitsnet op een geografisch afgebakende locatie in de zin van artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de E-wet. Het gebied betreft volgens aanvrager de percelen met de kadastrale nummers RTD12 AL 1075, RTD12 AL 1253, RTD12 AL 1254, RTD12 AL1138 en RTD12 AL 1141 in de gemeente Rotterdam. Aanvrager onderbouwt de geografische afbakening van dit gebied met een technische omschrijving, single line diagram en twee kadastrale kaarten waarop het nog aan te leggen stelsel van verbindingen is ingetekend. Verder geeft aanvrager aan dat het gebied een industriële locatie betreft.
8. Het stelsel van verbindingen zal gaan opereren op een spanningsniveau van 25 kilovolt (hierna: kV) en wordt, volgens aanvrager, geen onderdeel van het landelijk hoogspanningsnet. Het stelsel van verbindingen zal worden aangesloten op het elektriciteitsnet van Stedin Netbeheer B.V. (hierna: Stedin).
9. Op het nog aan te leggen stelsel van verbindingen worden twee afnemers aangesloten. Aanvrager geeft aan nog niet te beschikken over een OZB-beschikking die aantoont dat aanvrager aangesloten wordt, omdat het net en de eigendomssituatie nog in ontwikkeling zijn. Wel onderbouwt aanvrager dat er sprake zal zijn van twee afnemers met een concept van de aansluit- en transportovereenkomst (hierna: ATO), een kadastrale kaart en kadastrale uittreksels van (een deel van) de percelen waarop het stelsel van verbindingen komt te liggen. Aanvrager levert daarnaast documenten aan waaruit de gevestigde beperkte rechten volgen. Aanvrager overlegt ook brieven waaruit blijkt dat de grondeigenaar aanvrager toestemming zal geven om een opstalrecht te vestigen ten behoeve van de realisatie van een waterstoffabriek. Deze zal worden aangesloten op het nog te realiseren stelsel van verbindingen. Daarnaast overlegt aanvrager een ontwerpvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Uit deze documenten kan volgens aanvrager worden opgemaakt dat hij een WOZ-object mag ontwikkelen op de betreffende locatie dat zal worden aangesloten op het nog te ontwikkelen stelsel van verbindingen. Verder volgt hieruit ook dat Gunvor Energy B.V. (hierna: Gunvor) een recht van opstal heeft gevestigd op de Moezelweg 255. Gunvor zal met deze installatie worden aangesloten op het aan te leggen stelsel van verbindingen blijkt uit de concept-ATO. Daarmee zullen zowel aanvrager als Gunvor volgens aanvrager als aangeslotene worden aangesloten op het net van aanvrager. Een overzicht van deze afnemers staat in **Tabel 1**.

Tabel 1 Overzicht van de afnemers op het elektriciteitsnet volgens de aanvrager

Nr.	Naam afnemer	Adres op de locatie
1.	Air Products Nederland B.V.	Moezelweg 241, Rotterdam
2.	Gunvor Energy Rotterdam B.V.	Moezelweg 255, Rotterdam

10. Er worden volgens aanvrager minder dan 500 afnemers aangesloten op het toekomstig stelsel van verbindingen, conform artikel 15, eerste lid, onderdeel d, van de E-wet. Op het elektriciteitsnet worden volgens aanvrager geen productie-installaties aangesloten.

2.2 Eisen aan aanvrager

11. Aanvrager betoogt dat hij eigenaar wordt van het nog aan te leggen stelsel van verbindingen. Aanvrager zal een deel van het terrein van Gunvor overnemen voor het realiseren van haar waterstoffabriek en van het elektriciteitsnet. Daartoe zal aanvrager een huurovereenkomst en een aantal opstalrechten van Gunvor overnemen. Ter onderbouwing hiervan overlegt aanvrager kadastrale uittreksels en notariële akten van de percelen waarop het toekomstig net komt te liggen. Hieruit blijkt volgens aanvrager dat de kadastrale percelen in eigendom zijn van de gemeente Rotterdam en dat door Havenbedrijf Rotterdam (hierna: HbR) en Gunvor deze percelen beperkte rechten (erfpacht en recht van opstal) zijn gevestigd. Verder overlegt aanvrager een toestemmingsbrief van HbR waarin HbR toestemming geeft om de kadastrale percelen RTD12 AL 1075 en RTD12 AL 1082 te splitsen, opnieuw in te meten en de huurovereenkomsten van de afgesplitste delen over te dragen aan aanvrager waarmee aanvrager het elektriciteitsnet kan aanleggen op de percelen RTD12 AL 1075, RTD12 AL 1082, RTD12 AL 1138 en RTD12 AL 1141. Daarnaast overlegt aanvrager een ontwerpvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Volgens aanvrager blijkt uit deze documenten dat hij toestemming heeft van de grondeigenaar (HbR) om een elektriciteitsnet op deze percelen aan te leggen en toestemming heeft van de gemeente om het stelsel van verbindingen te realiseren. Uit de door aanvrager aangeleverde informatie blijkt dat perceel RTD12 AL 1075 tijdens de behandeling van de aanvraag is opgesplitst en dat het net zal komen te liggen op de percelen RTD12 AL 1253 en RTD12 AL 1254, die beiden onderdeel uitmaakten van perceel RTD12 AL 1075. Ten tijde van het nemen van dit besluit is perceel RTD12 AL 1075 nog niet gesplitst. Aanvrager geeft aan dat omdat het om een toekomstig net gaat, hij het net nog niet kan registreren in het kadaster. Zodra het elektriciteitsnet gerealiseerd is, zal aanvrager zich registreren bij het Kadaster als eigenaar van de verbindingen, aldus aanvrager.
12. Aanvrager verklaart geen netbeheerder in de zin van de E-wet te zijn. Aanvrager verklaart ook dat hij geen deel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 2:24b van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW) waarvan ook een netbeheerder in de zin van de E-wet onderdeel uitmaakt.

2.3 Ontheffingsgronden

13. Aanvrager verzoekt om een ontheffing op de tweede ontheffingsgrond van artikel 15, eerste lid, onderdeel a, van de E-wet. Hij licht dit als volgt toe.
14. Aanvrager betoogt dat hij aan de tweede ontheffingsgrond voldoet en dat het toekomstig stelsel van verbindingen primair ten behoeve van aanvrager elektriciteit zal transporteren. Op het stelsel van verbindingen is naast aanvrager zelf één derde partij (Gunvor) aangesloten. In **Tabel 2** staat een overzicht van de verwachte hoeveelheid getransporteerde elektriciteit van de twee aangeslotenen. De installaties van beide afnemers zijn nog in ontwikkeling. Aanvrager geeft aan dat het verwachte verbruik zal toenemen tijdens de looptijd van de ontheffing. Deze schattingen baseert aanvrager op een gedetailleerde verwachte ontwikkeling van het geïnstalleerde vermogen van beide afnemers. Aanvrager overlegt ter onderbouwing ook een concept ATO. Aanvrager geeft aan een aansluiting te krijgen op het net van Stedin met een capaciteit van [vertrouwelijk]. Gunvor zal een aansluiting krijgen van [vertrouwelijk] op het toekomstig net van aanvrager. Aanvrager zal dus meer transportvermogen beschikbaar houden voor zichzelf dan voor Gunvor. [vertrouwelijk].

Tabel 2 Overzicht van de verwachte hoeveelheid te transporteren elektriciteit op het stelsel van verbindingen van aanvrager

Periode	Als % van totaal voor Aanvrager (APN)	Als % van totaal voor Derde (Gunvor)
[vertrouwelijk]	100%	0%
[vertrouwelijk]	64%	36%
[vertrouwelijk]	67%	33%

2.4 Veiligheid en betrouwbaarheid

15. Aanvrager geeft aan de veiligheid en kwaliteit op het nog te realiseren elektriciteitsnet op de volgende wijze te borgen. Het nog aan te leggen elektriciteitsnet van aanvrager komt direct naast het bedrijventerrein van afnemer Gunvor te liggen. Op de locatie van Gunvor is al sprake van een verhoogd veiligheidsrisico.¹ Op het terrein van aanvrager wordt (onder meer) waterstof geproduceerd en ammoniak opgeslagen. Deze bedrijfs- en productieprocessen brengen risico's met zich mee zoals lekverliezen en lekkages bij productie en onderhoudswerkzaamheden, wat kan leiden tot een atmosfeer van (potentieel) explosieve, brandbare en toxische gassen. Om deze reden zal deze locatie (net zoals de Gunvor-locatie) worden aangemerkt als een zogenaamde Seveso-locatie, waar de bepalingen uit de Omgevingswet voor explosieve locaties op van toepassing zijn.² Dat betekent volgens aanvrager dat er verhoogde veiligheids- en beheersmaatregelen zullen gaan gelden om calamiteiten te voorkomen dan wel beheersen. Ook geldt voor het bedrijventerrein waar het net van aanvrager komt te liggen dat deze is aangemerkt als aandachtsgebied zoals bedoeld in het Besluit kwaliteit leefomgeving (voorheen: Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (hierna: BEVI)). Dit betekent dat alle bedrijven die zich op het bedrijventerrein bevinden moeten voldoen aan de gestelde specifieke technische en veiligheidseisen, aldus aanvrager.
16. Voor de elektrische apparatuur in deze gebieden gelden volgens aanvrager ook specifieke technische veiligheidseisen die volgen uit de richtlijnen voor "*atmosphères explosibles*" (hierna: ATEX-richtlijnen) om het risico op explosiegevaar te voorkomen. De elektrische stations van aanvrager komen te liggen buiten de ATEX-gevaarzones, maar het toekomstige elektriciteitsnet van aanvrager zal rechtstreeks en onlosmakelijk verbonden zijn met een installatie die ligt in een gebied met een verhoogd explosierisico. Voor het toekomstig elektriciteitsnet geeft aanvrager aan de veiligheid te garanderen door de verbindingen van het net in een bovengrondse kabelgoot van Stedin naar aanvrager aan te leggen en ondergronds van aanvrager naar Gunvor. Op deze manier zal het toekomstig net niet worden blootgesteld aan de veiligheidsrisico's op het terrein.
17. Verder geeft aanvrager aan dat naast de specifieke technische veiligheidseisen voor de elektrische apparatuur ook specifieke beheersmaatregelen zullen gelden die rechtstreeks verband houden met het voorkomen en beperken van de gevolgen van explosies. Op het bedrijventerrein zullen bijvoorbeeld de volgende strikte veiligheidseisen gelden voor alle bedrijven en personen aanwezig op het bedrijventerrein: het gebruik van open vuur is verboden zonder werkvergunning waarin strenge veiligheidseisen zijn opgenomen, vanwege het risico op vonken is het gebruik van mobiele telefoons niet toegestaan (behalve op aangewezen plaatsen), wegen dienen vrij te zijn voor gebruik door hulpdiensten en werkzaamheden mogen uitsluitend worden uitgevoerd door gekwalificeerd personeel.
18. Aanvrager geeft aan dat er ter voorkoming van langdurige onderbreking een noodgenerator geïnstalleerd zal worden die ook maandelijks zal worden getest. Over het onderhoud merkt

¹ Aanvrager wijst ter onderbouwing op het ontheffingsbesluit van Gunvor van 30 september 2021 geregistreerd onder zaaknummer [ACM/20/043509](#).

² Voor 1 januari 2024 werden dit BRZO-locaties genoemd.

aanvrager op dat er nog een onderhoudsplan zal worden opgesteld. Hiervoor zal aanvrager gebruik maken van SAP software waarin het merendeel van de elektrische installaties en componenten vermeld staat met de preventieve onderhoudstaken. Volgens aanvrager zijn deze taken vastgesteld door een wereldwijd forum van APN-experts op het gebied van onderhoud van deze installaties. Het onderhoudsplan zal voldoen aan de Nederlandse eisen en regels. Indien tijdens de onderhoudswerkzaamheden blijkt dat iets niet voldoet aan de eisen, zal overgegaan worden op correctief onderhoud (reparatie). Verder zal er vijfjaarlijks een grootschalig onderhoudsprogramma worden uitgevoerd waarbij gespecialiseerde leveranciers de inspectie zullen uitvoeren. Aanvrager geeft aan het onderhoud deels in eigen beheer en deels via een derde partij uit te zullen voeren.

19. Over de vervangings- en uitbreidingsinvesteringen merkt aanvrager op dat in het vijfjarenplan een planning wordt opgenomen die uitgaat van de conditie van de installaties op basis waarvan elektrische installaties en componenten zullen worden vervangen. Ook bij vernieuwing, nieuwe contracten en veranderde regelgeving zal aanvrager grondig kijken of er vervangingsinvesteringen nodig zijn.
20. Tot slot merkt aanvrager op dat aangezien het elektriciteitsnet nog gerealiseerd moet worden, hij nog niet beschikt over de documenten waarin het (hierboven beschreven) veiligheidsbeleid, onderhoudsplan, calamiteitenplan en storingsplan beschreven worden. Aanvrager wijst erop het borgen van de veiligheid en betrouwbaarheid van het toekomstig elektriciteitsnet uiterst serieus te nemen en geeft aan deze documenten op orde te hebben voordat het toekomstige elektriciteitsnet operationeel zal zijn, naar verwachting in het vierde kwartaal van 2025 of in het eerste kwartaal van 2026.

2.5 Derdentoegang

21. Aanvrager geeft aan gebruik te gaan maken van het elektronische berichtenverkeer om derdentoegang tot het stelsel van verbindingen te faciliteren.

3 Beoordeling van de ontheffingsaanvraag

22. In dit hoofdstuk licht de ACM toe hoe zij de ontheffingsaanvraag heeft beoordeeld. De beoordeling valt uiteen in drie delen. Ten eerste beoordeelt de ACM of er sprake is van een elektriciteitsnet in de zin van artikel 1, eerste lid, aanhef en onderdeel i en artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdelen c, d en e, van de E-wet (paragraaf 3.1). Zo ja, dan beoordeelt de ACM of aanvrager voldoet aan de eisen die aan hem zijn gesteld in artikel 15, eerste lid, aanhef en onder b, van de E-wet (paragraaf 3.2). Als sprake is van een elektriciteitsnet én aanvrager voldoet aan de wettelijke eisen, dan beoordeelt de ACM op welke grond de ontheffing kan worden verleend (paragraaf 3.3). Vervolgens beoordeelt de ACM of aanvrager in voldoende mate zorg kan dragen voor de veiligheid en betrouwbaarheid van het elektriciteitsnet, conform artikel 15, eerste lid, aanhef en onder f, van de E-wet (paragraaf 3.4). Daarna gaat de ACM in op de wijze waarop derdentoegang gefaciliteerd wordt (paragraaf 3.5). Tot slot vat de ACM haar beoordeling samen (paragraaf 3.6).

3.1 Definitie van gesloten distributiesysteem

23. Bij de beoordeling of sprake is van een stelsel van verbindingen gelden de volgende criteria:
- a) Er is sprake van een elektriciteitsnet in de zin van artikel 1, eerste lid, aanhef en onderdeel i, van de E-wet;
 - b) Het elektriciteitsnet is geen onderdeel van het landelijk hoogspanningsnet in de zin van artikel 1, eerste lid, aanhef en onderdeel j, juncto artikel 10, eerste lid, van de E-wet;
 - c) Het elektriciteitsnet ligt binnen een geografisch afgebakende locatie, conform artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de E-wet;
 - d) Er worden niet meer dan 500 niet-huishoudelijke afnemers aangesloten, conform artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdelen d en e, van de E-wet.
24. De ACM kan alleen een ontheffing verlenen als er sprake is van een elektriciteitsnet als bedoeld in artikel 1, eerste lid, aanhef en onderdeel i, van de E-wet. Op grond van de in hoofdstuk 2 van dit besluit beschreven feiten en omstandigheden concludeert de ACM dat er sprake zal zijn van een stelsel van verbindingen dat wordt aangesloten op het elektriciteitsnet van Stedin. De ACM stelt verder vast dat op het stelsel van verbindingen twee afnemers zullen worden aangesloten. Aanvrager heeft hiertoe een omschrijving, single line diagram, een concept ATO, kadastrale eigendomsuittreksels, een kadastrale kaart en notariële documenten waaruit blijkt dat aanvrager en Gunvor de rechten hebben om op de percelen waar het net komt te liggen een installatie voor hun aansluiting te bouwen en documentatie waaruit toestemming van de grondeigenaar blijkt om op deze percelen de installaties en het net te ontwikkelen, overgelegd.
25. De ACM concludeert dat de aan te leggen verbindingen zullen gaan kwalificeren als elektriciteitsnet in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel i, van de E-wet. De ACM verbindt als voorschrijf aan de ontheffing dat indien de aanleg van het nog te realiseren elektriciteitsnet vertraging oploopt of afgelast wordt, de ACM hiervan onverwijld op de hoogte wordt gesteld.
26. Op grond van artikel 15, aanhef van het eerste lid, van de E-wet, kan de ACM geen ontheffing verlenen voor een elektriciteitsnet dat tot het landelijk hoogspanningsnet behoort, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, aanhef en onderdeel j, juncto artikel 10, eerste lid, van de E-wet. Uit de feiten en omstandigheden zoals die zijn beschreven in hoofdstuk 2 van dit besluit maakt de ACM op dat het elektriciteitsnet zal opereren op een spanningsniveau dat lager is dan het spanningsniveau waarop het landelijk hoogspanningsnet opereert. De ACM concludeert hieruit dat het elektriciteitsnet geen onderdeel zal uitmaken van het landelijk hoogspanningsnet.

27. Op grond van artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de E-wet dient het elektriciteitsnet binnen een geografisch afgebakende industriële locatie, commerciële locatie of locatie met gedeelde diensten te liggen. Binnen die locatie geldt een aansluitplicht voor de ontheffingshouder.
28. Uit de feiten en omstandigheden zoals die zijn beschreven in hoofdstuk 2 van dit besluit blijkt de geografische afbakening van de locatie waarop het elektriciteitsnet komt te liggen. Aanvrager heeft dit genoegzaam aangetoond met een beschrijving van de huidige en toekomstige eigendomssituatie, kadastrale uittreksels, een akte van vestiging van erfpacht, een akte van vestiging van opstalrecht en toestemmingsbrieven van de eigenaar van het recht van erfpacht op de relevante kadastrale percelen om op deze percelen een stelsel van verbindingen aan te leggen. Daarnaast blijkt dat er sprake is van een industriële locatie. De ACM concludeert dat de aanvraag op dit punt voldoet aan de wet en definieert de geografische afbakening van de locatie waarop het elektriciteitsnet komt te liggen als de kadastrale percelen RTD12 AL 1253, RTD12 AL 1254, RTD12 AL 1075, RTD12 AL 1138 en RTD12 AL 1141, in de gemeente Rotterdam.
29. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing moet aanvrager beschikken over een elektriciteitsnet waarop, blijkens artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdeel d en e, van de E-wet niet meer dan 500 niet-huishoudelijke afnemers zijn aangesloten. Uit de feiten en omstandigheden zoals die zijn beschreven in hoofdstuk 2 van dit besluit blijkt dat er twee niet-huishoudelijke afnemers en geen huishoudelijke afnemers op het elektriciteitsnet worden aangesloten. De ACM concludeert dat de aanvraag voldoet aan dit wettelijk vereiste van een GDS.

3.2 Eisen aan aanvrager

30. Aanvrager betoogt dat hij eigenaar wordt van het nog aan te leggen elektriciteitsnet. Artikel 15, zevende lid, van de E-wet vereist dat de aanvrager van een ontheffing voor een nog aan te leggen elektriciteitsnet beschikt over de benodigde vergunningen, ontheffingen en toestemmingen van grondeigenaren en overheidsinstanties.
31. Uit de in hoofdstuk 2 van dit besluit beschreven feiten en omstandigheden leidt de ACM af dat aanvrager beschikt over de benodigde toestemming van de grondeigenaar van de kadastrale percelen waar het toekomstig net komt te liggen. Aanvrager heeft hiervoor een beschrijving gegeven van de huidige en toekomstige eigendomssituatie. Aanvrager heeft dit verder onderbouwd met kadastrale uittreksels, een akte van vestiging van erfpacht, een akte van vestiging van opstalrecht en toestemmingsbrieven van de eigenaar van het recht van erfpacht op de relevante kadastrale percelen om op deze percelen een elektriciteitsnet aan te leggen en een ontwerpvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Aanvrager stelt bovendien dat hij, zodra het net is gerealiseerd, de vereiste documenten zal aanleveren om aan te tonen dat hij eigenaar is van het elektriciteitsnet. De ACM acht het aannemelijk dat aanvrager zal beschikken over de eigendom van het elektriciteitsnet. De ACM verbindt aan het verlenen van deze ontheffing wel het voorschrift dat de aanvrager de ACM stukken van bewijs van eigenaarschap doet toekomen zodra het elektriciteitsnet is aangelegd.
32. Aanvrager heeft verklaard geen netbeheerder te zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden te zijn. Hiermee voldoet de aanvraag aan het criterium uit artikel 15, eerste lid, onderdeel c, van de E-wet.
33. Uit de voorgaande randnummers blijkt dat aanvrager eigenaar wordt van het elektriciteitsnet, geen netbeheerder is en niet in een groepsmaatschappij is verbonden met een netbeheerder. Daarnaast blijkt dat aanvrager beschikt over de benodigde vergunningen, ontheffingen en toestemmingen voor

de realisatie van het net. De ACM stelt vast dat aanvrager voldoet aan de eisen in artikel 15, zevende lid, juncto artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdelen b, c, d, en e van de E-wet.

3.3 Ontheffingsgronden

34. Nu er sprake is van een nog aan te leggen elektriciteitsnet en aanvrager voldoet aan de wettelijke eisen beoordeelt de ACM of voldaan is aan de voorwaarden voor een ontheffing zoals volgt uit artikel 15, eerste lid, onderdeel a, van de E-wet. Deze voorwaarden zijn als volgt:
1. het bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van het GDS is om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd; of
 2. het elektriciteitsnet transporteert elektriciteit primair voor de eigenaar van dat systeem of de daarmee verwante bedrijven.
35. Aanvrager doet, zoals blijkt uit de verstrekte informatie, enkel een beroep op de tweede ontheffingsgrond. De ACM heeft daarom alleen deze grond beoordeeld.
36. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing op de tweede ontheffingsgrond moet aanvrager aantonen dat het elektriciteitsnet elektriciteit primair transporteert voor de eigenaar van dat net of de daarmee verwante bedrijven. De ACM interpreteert dit vereiste als dat er minstens 50% van de hoeveelheid over het elektriciteitsnet getransporteerde elektriciteit voor eigen gebruik of voor verwante bedrijven moet zijn.³
37. Gelet op de in hoofdstuk 2 van dit besluit beschreven feiten en omstandigheden, is er geen sprake van aan aanvrager verwante bedrijven die worden aangesloten op het elektriciteitsnet. Naast aanvrager wordt één andere afnemer aangesloten op het elektriciteitsnet. Een overzicht van de getransporteerde elektriciteit in percentages staat in **Tabel 2**. Uit de in hoofdstuk 2 beschreven feiten en omstandigheden blijkt dat aanvrager meer dan de helft van de te transporteren elektriciteit voor zichzelf zal gaan transporteren. Hiermee toont aanvrager aan primair elektriciteit voor zichzelf te zullen transporteren.
38. De ACM concludeert dat aanvrager hiermee voldoet aan het vereiste van de tweede ontheffingsgrond uit artikel 15, eerste lid, onderdeel a, van de E-wet.

3.4 Veiligheid en betrouwbaarheid

39. Een belangrijke taak van een ontheffingshouder is het waarborgen van de veiligheid en betrouwbaarheid van het elektriciteitstransport op het elektriciteitsnet. Daarnaast kan de ACM op grond van artikel 15, tweede lid, van de E-wet, voorschriften aan een ontheffing verbinden. De ACM toetst deze voorschriften voorafgaand aan het verlenen van een ontheffing.
40. Aanvrager geeft aan de veiligheid en betrouwbaarheid van het toekomstige elektriciteitstransport op de volgende manier te zullen waarborgen. De locatie waar het toekomstige elektriciteitsnet komt te liggen zal moeten voldoen aan verscheidene verhoogde technische, veiligheids- en beheersmaatregelen. Vanwege de gevaarlijke bedrijfs- en productieprocessen op het terrein van aanvrager die een atmosfeer van (potentieel) explosiegevaar met zich meebrengen zal deze locatie worden aangemerkt als een Seveso-locatie. Op het naastliggende bedrijventerrein van afnemer Gunvor, dat via het elektriciteitsnet aan het terrein van aanvrager verbonden zal worden, is al sprake van een verhoogd veiligheidsrisico. Verder is het terrein waar het elektriciteitsnet van aanvrager komt te liggen aangemerkt als aandachtsgebied in het Besluit kwaliteit leefomgeving, zo stelt aanvrager. Verder geeft aanvrager aan dat voor het werken met elektrische apparatuur de specifieke technische veiligheidseisen uit de ATEX-richtlijnen zullen gelden om explosiegevaar te

³ Besluit van de ACM van 27 januari 2023, zaaknummer: ACM/22/178290, kenmerk: ACM/UIT/592941, randnummer 12.

voorkomen. Ook zal aanvrager de veiligheidsrisico's verder beperken door van het toekomstige net een ondergrondse kabelgoot aan te leggen naar het elektriciteitsnet van afnemer Gunvor en een bovengrondse kabelgoot naar het openbare net van Stedin. Verder betreffen de verscherpte specifieke beheersmaatregelen ter voorkoming van het risico op en de gevolgen van explosies maatregelen zoals dat het gebruik van open vuur zonder werkvergunning en het gebruik van mobiele telefoons niet is toegestaan, dat wegen vrij moeten zijn voor gebruik door hulpdiensten en dat werkzaamheden uitsluitend mogen worden uitgevoerd door gekwalificeerd personeel.

41. Verder geeft aanvrager aan een noodgenerator te zullen installeren (die maandelijks wordt getest) om de betrouwbaarheid van de elektriciteitsvoorziening te garanderen. Voor het onderhoud zal aanvrager gebruik maken van software waarin het grootste deel van de elektrische installaties en componenten zijn opgenomen met de bijbehorende preventieve onderhoudstaken. Indien tijdens de onderhoudswerkzaamheden blijkt dat iets niet voldoet aan de eisen zullen er reparatiewerkzaamheden plaatsvinden. Ook zal er vijfjaarlijks grootschalig onderhoud worden uitgevoerd door gespecialiseerde leveranciers. Aanvrager zal het onderhoud deels in eigen beheer en deels via een derde partij uitvoeren. Tot slot heeft aanvrager een plan beschreven voor de uitbreidings- en vervangingsinvesteringen.
42. Op basis hiervan concludeert de ACM dat aanvrager voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat de veiligheid en betrouwbaarheid van het elektriciteitstransport op het toekomstig elektriciteitsnet zullen worden gewaarborgd. Aangezien aanvrager nog niet beschikt over de vereiste documenten waarin het definitieve veiligheidsbeleid, onderhoudsplan, calamiteitenplan en storingsplan, beschreven wordt, verbindt de ACM als voorschrift dat aanvrager deze stukken uiterlijk vier weken voordat het toekomstige elektriciteitsnet operationeel wordt bij de ACM aanlevert.⁴

3.5 Derdentoegang

43. Derden moeten op basis van objectieve en niet-discriminerende tarieven toegang krijgen tot distributiesystemen. Dit geldt ook voor GDS-en.⁵ Het doel is dat afnemers zelf een leverancier kunnen kiezen en dat een leverancier aan alle gewenste afnemers moet kunnen leveren. Aanvrager heeft aangegeven gebruik te zullen maken van het elektronische berichtenverkeer om derdentoegang te faciliteren. De ACM verbindt hieraan voorschriften voor derdentoegang over op welke wijze derdentoegang wordt gewaarborgd en welke verplichtingen aanvrager daarbij in acht moet nemen.

3.6 Samenvatting beoordeling

44. De ACM concludeert op grond van paragraaf 3.1 tot en met 3.5 dat de aanvraag voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 15, eerste en zevende lid, van de E-wet. De ACM heeft geen feiten en omstandigheden geconstateerd die aan verlening van de ontheffing in de weg staan.

⁴ Naar verwachting van aanvrager in het vierde kwartaal van 2025 of in het eerste kwartaal van 2026.

⁵ Dit volgt onder andere uit een uitspraak van het Europese Hof van Justitie van 22 mei 2008, zaak C-439/06 (Citiworks), ECLI:EU:C:2008:298.

4 Dictum

45. De Autoriteit Consument en Markt besluit op grond van artikel 15, eerste lid, onderdeel a, van de Elektriciteitswet 1998 een ontheffing te verlenen van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen aan Air Products Nederland B.V. voor het gesloten distributiesysteem gelegen op de kadastrale percelen RTD12 AL 1075, RTD12 AL 1253, RTD12 AL 1254, RTD12 AL 1138 en RTD12 AL 1141 in de gemeente Rotterdam.

46. De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1) Definities

Tenzij in deze voorschriften anders gedefinieerd, zijn de definities bij of krachtens de Elektriciteitswet 1998 van toepassing. In deze ontheffing en de daarop rustende voorschriften wordt verstaan onder:

- a. Derdentoegang: Het recht van een afnemer op keuzevrijheid van leverancier.
- b. Switchverzoek: Het verzoek van een afnemer om van leverancier te wisselen.
- c. Beheerder van het particuliere net: Eigenaar van een gesloten distributiesysteem, waaraan krachtens artikel 15 van de Elektriciteitswet 1998 ontheffing is verleend.

2) Ontwikkelingen aanleg net

Indien de aanleg van het nog aan te leggen elektriciteitsnet vertraging oploopt of afgelast wordt, brengt de ontheffingshouder de ACM hiervan onverwijld op de hoogte.

3) Wijzigingen in de ontheffing

Naam- en adreswijzigingen, alle wijzigingen met betrekking tot het net zoals eigendomswisselingen of wijzigingen in het aantal afnemers en alle andere wijzigingen die van invloed kunnen zijn op deze ontheffing worden uiterlijk vier weken voorafgaand aan de wijziging onverwijld door de beheerder van het particuliere net schriftelijk aan de Autoriteit Consument en Markt gemeld.

4) Voorwaarden en tarieven

- a. De voorwaarden en tarieven waartegen de aansluiting en het transport van elektriciteit worden uitgevoerd door de beheerder van het particuliere net worden op gepaste wijze vooraf bekendgemaakt aan de afnemers op zijn elektriciteitsnet.
- b. De beheerder van het particuliere net draagt er zorg voor dat de afnemers van zijn elektriciteitsnet te allen tijde transparante informatie kunnen verkrijgen over deze geldende tarieven en voorwaarden.
- c. Tevens draagt de beheerder van het particuliere net er zorg voor dat al zijn afnemers een overzicht ontvangen waarop de tarieven overzichtelijk en begrijpelijk zijn gespecificeerd. Hierbij wordt in elk geval onderscheid gemaakt tussen de tarieven in verband met de aansluiting, het transport van elektriciteit en systeemdiensten en indien van toepassing de tarieven voor levering.

5) Veiligheid

De beheerder van het particuliere net dient onverminderd het bepaalde in artikel 16, eerste lid, met uitzondering van onderdeel h, j en m, van de Elektriciteitswet 1998 ter waarborging van de veiligheid en de betrouwbaarheid van het elektriciteitsnet te beschikken over:

- a. een onderhoudsplan met bijbehorende onderhoudsdienst;
- b. een storingsplan met bijbehorende storingsdienst;
- c. een calamiteitenplan met betrekking tot het net en degenen die toegang hebben tot het net hierover te instrueren;
- d. een investeringsplan waarvan een vervangingsplan onderdeel is;

- e. een bedrijfsmiddelenregister, dat een beschrijving bevat van alle verbindingen, leidingen en hulpmiddelen van het elektriciteitsnet, aangeduid naar locatie, aard, type en overige relevante gegevens.

De beheerder van het net levert de documenten genoemd onder onderdelen a tot en met e uiterlijk vier weken voordat het net operationeel wordt aan bij de ACM.

6) Derdentoegang via elektronisch berichtenverkeer

- a. De beheerder van een particulier net waarborgt een systeem van derdentoegang door een daadwerkelijke toegang tot zijn elektriciteitsnet voor degenen die zijn gevestigd binnen het geografisch gebied waarvoor ontheffing is verleend te bewerkstelligen, overeenkomstig de vereisten van artikel 5.8 van de Netcode Elektriciteit.
- b. De beheerder van een particulier net dient binnen een redelijke termijn na ontvangst van het eerste schriftelijke switchverzoek van de eerste afnemer die om derdentoegang verzoekt, alle hiervoor benodigde handelingen uit te voeren en systemen in werking te laten treden.
- c. Onder een redelijke termijn als bedoeld in 6b wordt een termijn van uiterlijk drie maanden vanaf de ontvangst van het schriftelijke switchverzoek verstaan, tenzij de afwijkende termijn schriftelijk is overeengekomen met de verzoeker.
- d. Volgende switchverzoeken van andere afnemers worden afgehandeld conform de termijnen en procedures van de Informatiecode Elektriciteit en Gas.

7) Kosten leverancierswissel

In het geval dat een afnemer van het elektriciteitsnet waarvoor ontheffing is verleend van leverancier wisselt, brengt de beheerder van het particuliere net voor deze switch geen kosten in rekening, behoudens voor zover de Elektriciteitswet 1998 daarin voorziet.

8) Meetverantwoordelijkheid

De beheerder van het particulier net is niet verantwoordelijk voor het inrichten van de meetverantwoordelijkheid, indien dit vereist is voor het wisselen van leverancier door een afnemer van het net waarvoor ontheffing is verleend.

9) Eigenaarschap

De ontheffingshouder stuurt de ACM stukken toe op basis waarvan de ACM kan vaststellen dat de aanvrager eigenaar is van het elektriciteitsnet, zodra het elektriciteitsnet is aangelegd.

10) Duur ontheffing

Deze ontheffing vervalt na tien jaar vanaf het moment van bekendmaking van het besluit tot verlening van de ontheffing.

Den Haag,

Datum:

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

B.C.M. van der Vleut MSc BA
Teammanager Directie Toezicht Energie

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij het bestuur van de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, het bestuur van de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.

Bijlage 1 - Wettelijk kader

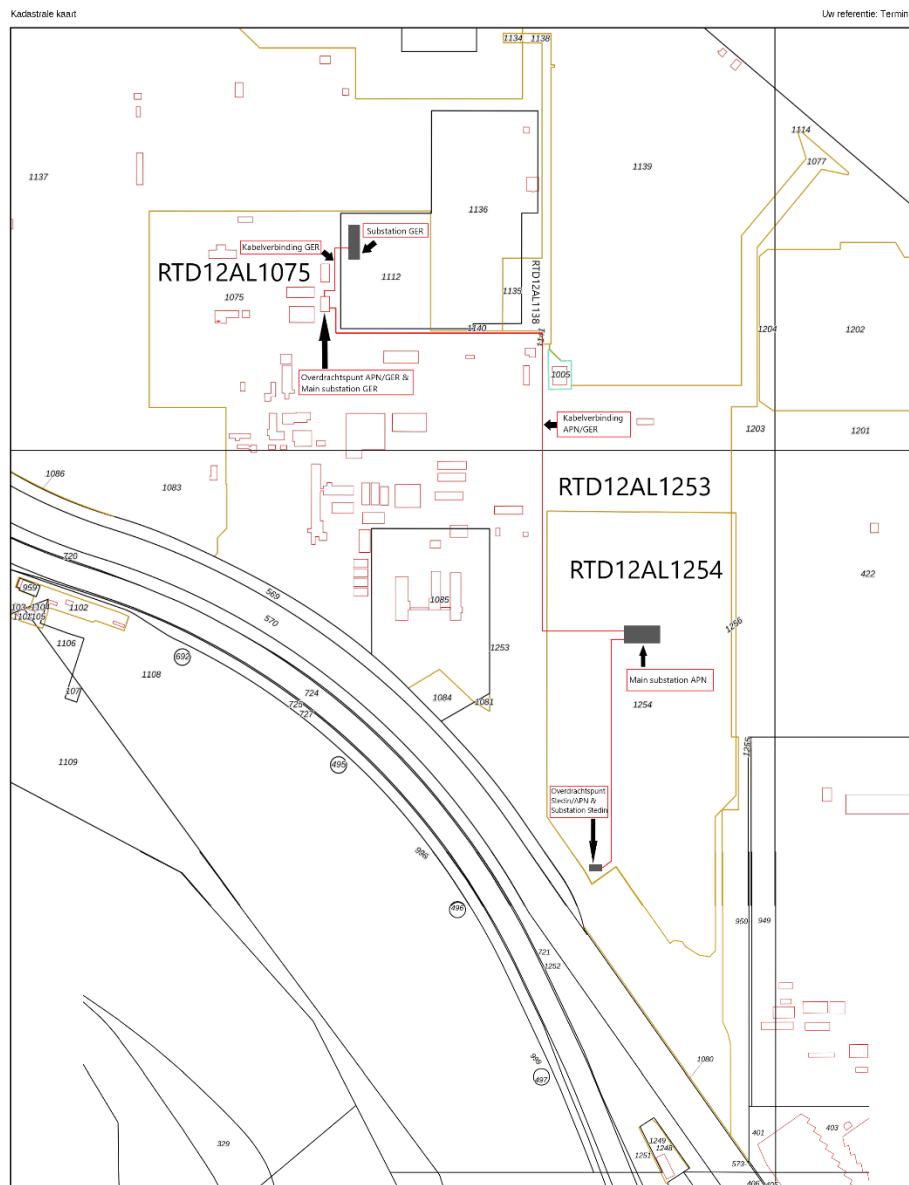
1. In dit hoofdstuk beschrijft de ACM de bepalingen die gezamenlijk het wettelijk kader vormen voor dit besluit.
2. Artikel 1, eerste lid, onderdelen b, c, i, j, r, aq en ar, van de E-wet luiden:
 - “b. aansluiting: één of meer verbindingen tussen een net en een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken, waaronder begrepen één of meer verbindingen tussen een net dat wordt beheerd door een netbeheerder en een net dat beheerd wordt door een ander dan die netbeheerder en tussen het net op zee en een windpark op zee;*
 - c. afnemer: een ieder, met uitzondering van de netbeheerder van het net op zee, die beschikt over een aansluiting op een net;*
 - i. net: één of meer verbindingen voor het transport van elektriciteit en de daarmee verbonden transformator-, schakel-, verdeel- en onderstations en andere hulpmiddelen, behoudens voor zover deze verbindingen en hulpmiddelen onderdeel uitmaken van een directe lijn of liggen binnen de installatie van een producent of van een afnemer;*
 - j. landelijk hoogspanningsnet: het net, bedoeld in artikel 10, eerste lid;*
 - r. verwant bedrijf: een verbonden onderneming in de zin van artikel 41 van de zevende richtlijn nr. 83/349/EEG van de Raad van 13 juni 1983 op de grondslag van artikel 44, tweede lid, onderdeel g, van het Verdrag betreffende de geconsolideerde jaarrekening, of een geassocieerde onderneming in de zin van artikel 33, eerste lid, daarvan of een onderneming die aan dezelfde aandeelhouders toebehoort;*
 - aq. gesloten distributiesysteem: een net waarvoor op grond van artikel 15 een ontheffing is verleend;*
 - ar. directe lijn: een of meer verbindingen voor het transport van elektriciteit, behoudens voor zover die gelegen is binnen een installatie, die:*
 - 1°. niet verbonden is met een net of met een andere verbinding voor het transport van elektriciteit en die een geïsoleerde productie-installatie van een producent rechtstreeks verbindt met een geïsoleerde gebruiker van elektriciteit, niet zijnde de producent of*
 - 2°. ten hoogste via de installatie van één aangeslotene op de verbinding is verbonden met een net of met een andere verbinding voor het transport van elektriciteit en die een productie-installatie van een producent, met tussenkomst van een leverancier, rechtstreeks verbindt met één of meer gebruikers van elektriciteit, niet zijnde de producent of in hoofdzaak huishoudelijke gebruikers, teneinde te voorzien in de elektriciteitsbehoefte van deze gebruikers;”*
3. Artikel 10, eerste en negende leden, van de E-wet luiden:
 - “1. Het landelijk hoogspanningsnet omvat de netten die bestemd zijn voor transport van elektriciteit op een spanningsniveau van 110 kV of hoger en die als zodanig worden bedreven, met uitzondering van het net op zee, en landsgrensoverschrijdende netten met wisselstroom.*
 - 9. Degene aan wie een ander net toebehoort dan het landelijk hoogspanningsnet of een landsgrensoverschrijdend net, wijst voor het beheer van dat net een of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan.”*
4. Artikel 15 van de E-wet luidt:
 - “1. De Autoriteit Consument en Markt kan op diens aanvraag ontheffing verlenen aan een eigenaar van een net, niet zijnde het landelijk hoogspanningsnet, van het gebod van artikel 10, negende lid, indien:*
 - a. het bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van een net om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd is of het net primair elektriciteit distribueert voor de eigenaar van dat net of de daarmee verwante ondernemingen,*

- b. de aanvrager geen netbeheerder is en niet in een groepsmaatschappij als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek met een netbeheerder verbonden is,
 - c. het net binnen een geografisch afgebakende industriële locatie, commerciële locatie of locatie met gedeelde diensten ligt en dat het net technisch, organisatorisch of functioneel verbonden is,
 - d. op het net minder dan 500 afnemers zijn aangesloten,
 - e. het net geen huishoudelijke eindafnemers van elektriciteit voorziet, tenzij er sprake is van incidenteel gebruik door een klein aantal huishoudelijke afnemers dat werkzaam is bij of vergelijkbare betrekkingen heeft met de eigenaar van het net en de veiligheid en betrouwbaarheid van het net voldoende is gewaarborgd.
2. De Autoriteit Consument en Markt neemt het besluit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk zes maanden na ontvangst van de aanvraag. Deze termijn kan eenmaal met ten hoogste zes maanden worden verlengd. De Autoriteit Consument en Markt kan aan een ontheffing voorschriften en beperkingen verbinden.
3. De Autoriteit Consument en Markt kan een ontheffing intrekken indien degene aan wie de ontheffing is verleend:
 - a. niet langer voldoet aan de voorwaarden, bedoeld in het eerste lid;
 - b. in strijd handelt met de voorschriften en beperkingen als bedoeld in het tweede lid en het bepaalde bij of krachtens het vijfde tot en met het zevende lid;
 - c. bij de aanvraag om een ontheffing onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beschikking op de aanvraag zou hebben geleid.
4. Indien een ontheffing is verleend, zijn uitsluitend het vijfde en zesde lid van toepassing op de eigenaar van een gesloten distributiesysteem.
5. De eigenaar van een gesloten distributiesysteem beheert het gesloten distributiesysteem.
6. Het bepaalde bij of krachtens de artikelen 16, eerste lid, met uitzondering van onderdeel h, j en m, 19d, 19e, eerste lid, 23, 24, 24a, 26a, 28, 29⁶, 31b, 31c, 42, tweede en derde lid, 51, 78, 79, 95lb, 95lc en 95m, negende lid, is van overeenkomstige toepassing voor de eigenaar van een gesloten distributiesysteem, met dien verstande dat:
 - a. Artikel 23, eerste lid, uitsluitend geldt voor zover er na aansluiting sprake is van een afnemer binnen het geografisch gebied waarbinnen het gesloten distributiesysteem ligt en deze aansluiting past bij het karakter van het gesloten distributiesysteem,
 - b. niet aan de verplichtingen, bedoeld in de in artikelen 23, eerste lid, en 24, eerste lid, genoemde paragrafen behoeft te worden voldaan en
 - c. in artikel 78 in plaats van «netbeheerder» wordt gelezen «eigenaar van een gesloten distributiesysteem».
7. De Autoriteit Consument en Markt kan op aanvraag van degene die voornemens is een gesloten distributiesysteem aan te leggen en die beschikt over de daarvoor benodigde vergunningen, ontheffingen en toestemmingen, ontheffing verlenen van het gebod van artikel 10, negende lid. Het eerste tot en met het zesde lid zijn van overeenkomstige toepassing.
8. De Autoriteit Consument en Markt keurt op verzoek van een aangeslotene op een gesloten distributiesysteem de van kracht zijnde methode voor de berekening van de tarieven goed.
9. Indien een verzoek als bedoeld in het achtste lid is ontvangen, overlegt de eigenaar van een gesloten distributiesysteem binnen drie maanden na de datum waarop de Autoriteit Consument en Markt de eigenaar van een gesloten distributiesysteem over het verzoek heeft geïnformeerd, aan de Autoriteit Consument en Markt informatie over het aan het verzoek voorafgaande kalenderjaar die relevant is voor de beoordeling van het verzoek, met daarbij een toerekening van de kosten en opbrengsten aan activiteiten die verband houden met de aanleg en het beheer van het gesloten distributiesysteem in overeenstemming met het daadwerkelijk gebruik van financiële of andere middelen voor die activiteiten.

⁶ Per 1 januari 2015 vervalt de verwijzing naar dit artikel van rechtswege (Stb. 2013, 575).

- 10. Een besluit als bedoeld in het achtste lid wordt genomen binnen zes maanden nadat de informatie, bedoeld in het negende lid door de Autoriteit Consument en Markt is ontvangen. Deze termijn kan eenmaal met ten hoogste zes maanden worden verlengd."*

Bijlage 2 – Geografische afbakening van de locatie waarop het GDS/elektriciteitsnet is gelegen

Bijlage 3 – Toelichting op ontheffingsvoorschriften

1. Op grond van het bepaalde in artikel 15, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet) kunnen aan een ontheffing voorschriften en beperkingen worden verbonden met betrekking tot het verlenen van een ontheffing voor de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder. De Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) heeft hiertoe diverse voorschriften en één beperking opgesteld, die in beginsel aan alle ontheffingen worden verbonden. De voorschriften dienen onder meer derdentoegang, veiligheid en transportzekerheid, en het hanteren van non-discriminatoire tarieven te bewerkstelligen en te waarborgen. De voorschriften bevatten minimale noodzakelijke vereisten die recht doen aan de belangen van de afnemers op het particuliere net zonder dat daarbij onevenredige inspanningen en investeringen van de beheerder van het particuliere net worden verlangd voor het uitvoeren van deze voorschriften.
2. De ACM heeft definities en eisen die rechtstreeks uit de wet voortvloeien, zoals de aansluitplicht voor de beheerder van het particuliere net, niet herhaald in de voorschriften. De door de ACM opgestelde voorschriften vullen enkel de regelgeving aan, daar waar de wetgever dat eist.
3. Voor een goede uitvoering van deze voorschriften en om duidelijkheid te bieden aan de afnemers op een particulier net en de neteigenaar acht de ACM het van belang om daar waar nodig de voorschriften toe te lichten. Hieronder zullen een aantal voorschriften dan wel onderdelen van voorschriften nader worden toegelicht.

Voorschrift 3

4. Tot 20 juli 2012 was het ontheffingsstelsel ingericht vanuit de gedachte dat de beheerder van het particuliere net zelf in de gelegenheid moest worden gesteld om zijn net zo doelmatig mogelijk in te richten. De ontheffing ontsloeg de houder van verplichtingen in de E-wet, tenzij deze uitdrukkelijk van toepassing waren verklaard.
5. Vanaf 20 juli 2012 geldt een stelsel dat als ‘netbeheerder light’ kan worden omschreven. De beheerder van het particuliere net heeft derhalve dezelfde rechten en plichten als een netbeheerder op een openbaar net, tenzij de wetgeving hem daarvan uitzondert. Dit brengt met zich mee dat de administratieve eisen voor de beheerder van het particuliere net toenemen. Derhalve moet de ACM tijdig op de hoogte zijn van eventuele wijzigingen op een net ten einde te kunnen controleren dat een verleende ontheffing in overeenstemming blijft met de toepasselijke wet- en regelgeving, inclusief de codes. Illustratief hierbij is het nieuwe wettelijke vereiste van de aansluitplicht voor de beheerder van het particuliere net. Alle afnemers op de afgebakende locatie van een particulier net die daarom verzoeken moeten in beginsel aangesloten worden. Tot 20 juli 2012 was het niet in alle gevallen noodzakelijk dat de Raad van Bestuur van de NMa, de rechtsvoorganger van de ACM, bekend was met alle afnemers op een particulier net. Vandaar dat het nieuwe voorschrift 2 op dit punt gewijzigd is. De belangrijkste wijziging is dat de ACM voortaan vier weken vooraf schriftelijk op de hoogte gesteld moet worden van eventuele wijzigingen, teneinde zo goed mogelijk de eventuele wijzigingen te kunnen toetsen. Eventuele wijzigingen kunnen per brief aan de ACM worden doorgegeven.
6. Niet elke aangemelde wijziging op het net zal leiden tot aanpassing van de ontheffing, alleen wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de reden tot ontheffing verlening zullen tot wijziging leiden. Bekende voorbeelden die kunnen nopen tot aanpassing van de ontheffing is de uitbreiding van het net op een naastgelegen geografische locatie, verandering in het percentage verbruik door de eigenaar of verwante bedrijven zoals vereist op grond van het b-criterium van het eerste lid van artikel 15 van de E-wet, of wijziging in het aantal aangeslotenen.

Voorschrift 4

7. Voorschrift 4 schrijft voor dat de voorwaarden en tarieven die de beheerder van het particuliere net hanteert op gepaste wijze bekend worden gemaakt door de beheerder aan zijn afnemers. Zowel de ontheffing met de daaraan verbonden voorschriften als de gehanteerde voorwaarden en tarieven zijn immers van invloed op de rechtspositie van de afnemers. De ACM laat het aan de beheerder van het particuliere net over hoe de bekendmaking plaatsvindt, zolang deze maar vooraf voldoende kenbaar zijn voor de betreffende afnemers. Gedacht kan worden aan bekendmaking door middel van schriftelijke overeenkomst of via publicatie op internet.

Voorschrift 5

8. De beheerder van het particuliere net wordt in dit voorschrift een aantal algemene verplichtingen opgelegd om zijn elektriciteitsnet in werking te hebben en te onderhouden, de veiligheid en betrouwbaarheid van de netten en van het transport van elektriciteit over het net op de meest doelmatige wijze te waarborgen, de veiligheid te bevorderen bij het gebruik van toestellen en installaties die elektriciteit verbruiken. Het is in beginsel aan de beheerder van het particuliere net om invulling te geven aan deze verplichtingen op de wijze die hij het meest passend acht bij de eigenschappen van het net, het beheer daarvan en zijn bedrijfsvoering, daarbij rekening houdend met de bedrijfsprocessen van de afnemers.
9. Dit voorschrift is uitgebreid met een aantal vereisten als een onderhoudsplan, storingsplan en calamiteitenplan met daaraan gekoppelde vereisten. De particuliere netten zijn als groep te divers om daarvoor algemeen verbindende voorschriften omtrent veiligheid vast te stellen. Het gaat namelijk om een grote verscheidenheid aan ondernemingen, commerciële en niet-commerciële dienstverleners, zoals petrochemische industrie, windparken, spoorwegstations en zorginstellingen. In plaats daarvan schrijft de ACM een aantal minimum eisen voor waarmee de beheerder van het particuliere net kan waarborgen dat zijn net voldoet aan de algemene vereisten voor veiligheid. De ACM gaat daarbij uit van het principe dat de veiligheid op het net het beste kan worden gewaarborgd door de betrouwbaarheid van het net te vergroten. Dit voorkomt dat eventueel potentieel gevaarlijke situaties kunnen ontstaan.
10. De ACM eist daarom dat de beheerder van het particuliere net voortaan een onderhoudsplan heeft waarin niet alleen is aangegeven hoe vaak en waarop er onderhoud wordt gepleegd, maar ook wat het inspectiebeleid is.
11. Om dezelfde reden dient er ook een storingsplan te zijn dat aangeeft wie wanneer optreedt, zodat er geen misverstand kan zijn wie het storingswerkzaamheden uit zal voeren in geval van calamiteiten.
12. De verplichting tot het opstellen van een calamiteitenplan is door de ACM ingevoerd omdat gebleken is dat ondernemingen en instellingen doorgaans wel beschikken over een calamiteitenplan, maar dat dit niet altijd is toegesneden op situaties die vallen onder de E-wet.
13. Tevens dient een investeringsplan aanwezig te zijn met een vervangingsplan. De ACM zal niet zelf de criteria in deze plannen toetsen, maar wel dat men erover beschikt en er naar handelt.
14. Tot slot is verplicht gesteld dat men beschikt over een bedrijfsmiddelenregister, zodat beter inzichtelijk is wat de staat is van het netwerk en bepaald kan worden wanneer bijvoorbeeld onderhoud of vervanging vereist is.
15. De ACM verleent deze ontheffing voor een nog aan te leggen elektriciteitsnet. Aanvrager beschikt redelijkerwijs nog niet over alle documenten en systemen die in voorschrift vier worden beschreven. De ACM verleent deze ontheffing op voorwaarde dat aanvrager de in voorschrift 5

genoemde documenten uiterlijk vier weken voor het net in bedrijf wordt genomen aan de ACM toezendt.

Voorschrift 6

16. Voorschrift 6 geeft nadere invulling aan het wettelijke vereiste van derdentoegang. Er zijn twee manieren waarop derdentoegang op een GDS kan worden gerealiseerd, namelijk aan de hand van elektronisch berichtenverkeer via het zogenaamde Centraal Postbus Systeem en door middel van zogenaamde suballocatie⁷. In het verleden werd aan een besluit tot ontheffing van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder enkel het voorschrift verbonden dat de houder van een ontheffing derdentoegang moest regelen. Het werd vervolgens aan de ontheffinghouder overgelaten om te kiezen tussen het gebruik van het elektronisch berichtenverkeer of suballocatie. In de praktijk was hiermee voor afnemers vaak niet duidelijk hoe derdentoegang op het particuliere net werd geregeld.
17. De ACM heeft daarom besloten om voortaan een voorschrift op te nemen in het besluit op de ontheffingaanvraag waarin wordt aangegeven op welke wijze derdentoegang wordt gewaarborgd en welke verplichtingen de particuliere netbeheerder daarbij in acht moet worden genomen. Aangezien suballocatie slechts voor een minderheid van de particuliere netten een oplossing biedt, heeft de ACM er voor gekozen om in haar voorschriften standaard uit te gaan van derdentoegang zoals dat in artikel 5.8 van de Netcode Elektriciteit is vastgelegd (het eerste alternatief). Dit is de methode die ook door de openbare netbeheerders wordt gehanteerd. Indien de beheerder van het particuliere net door middel van suballocatie derdentoegang wil verlenen, dan zal hij dit bij de aanvraag moeten aangeven. De ACM zal dan aan een te verlenen ontheffing het specifiek op suballocatie toegesneden voorschrift verbinden. Daarbij is voor zover mogelijk aangesloten bij de gebruikelijke methode van derdentoegang op basis van berichtenverkeer om te voorkomen dat afnemers bij suballocatie in een nadeligere positie zouden komen te verkeren.
18. Op de meeste particuliere netten zal op dezelfde manier via suballocatie derdentoegang worden verwezenlijkt, zodat het standaardvoorschrift toereikend is. Het echter denkbaar er particuliere netten zijn, waar op een afwijkende wijze wordt gehandeld. Alsdan kan de beheerder van het particuliere de ACM verzoeken om het voorschrift hiermee in overeenstemming te brengen, mits hij de afwijking onderbouwt. De beheerder van het particuliere net kan indien hij toch suballocatie wenst, gemotiveerd hiervan afwijken, mits hij aantoont hoe hij in de praktijk door middel van suballocatie derdentoegang kan verwezenlijken. Als de beheerder van het particuliere net dit aantoont, zal de ACM vervolgens deze beschrijving opnemen in het besluit op de ontheffingaanvraag en het tweede alternatief voor voorschrift 5 voorschrijven.
19. Hierna zal de ACM nader ingaan op het verwezenlijken van derdentoegang volgens de codes.
20. Artikel 5.8 van de Netcode Elektriciteit bevat voor particuliere netten die willen deelnemen aan het elektronisch berichtenverkeer om zo switchprocessen, allocatie en reconciliatie af te wikkelen een aantal eisen, waarbij wordt doorverwezen naar de toepasselijke hoofdstukken uit de Systeemcode Elektriciteit en de Informatiecode Elektriciteit en Gas. Op grond van dit stelsel van bepalingen moet de beheerder van het particuliere net voldoen aan bepaalde vereisten die door de beheerder van het elektronisch berichtenverkeer worden gesteld. Vervolgens kan de beheerder van het particuliere net ten behoeve van de afnemer op zijn net elektronische berichten versturen teneinde eenmalige processen zoals de wisseling van leverancier af te ronden en Wholesale processen, zoals het versturen van meetdata. Omdat het particuliere net zich begeeft op het openbare net met deze leverancierswissel dient de beheerder van het particuliere net zich te houden aan de regelgeving die geldt op het openbare net. Dit kan

⁷ Bij suballocatie wordt elektriciteit aangeleverd bij de beheerder van het particuliere net, waarna deze dit zelf door transporteert naar zijn afnemer(s).

bijvoorbeeld de verplichting inhouden om energieprogramma's in te dienen bij de beheerder van het landelijk transportnet.

21. Voorschrift 6, onderdeel b, schrijft voor dat indien voor de eerste keer op particulier net een afnemer van leverancier wil wisselen, het zogeheten switchen, een termijn van maximaal drie maanden geldt. Enerzijds heeft de afnemer op een particulier net dat daarom verzoekt recht op een realisatie van derdentoegang binnen een bepaalde termijn. Anderzijds moet vaak nog de nodige aanpassingen aan het net worden verricht en systemen worden geïnstalleerd om aan een eerste switchverzoek invulling te kunnen geven. Vandaar dat in voorschrift 5, onderdeel c, is bepaald dat dit binnen drie maanden na ontvangst van het eerste schriftelijke switchverzoek moet gebeuren. Over het algemeen kunnen de aanpassingen of de installatie van systemen en de uiteindelijke switch worden uitgevoerd binnen een kortere termijn dan drie maanden. De beheerder van het particuliere net mag een langere termijn dan drie maanden voor het afhandelen van het eerste switchverzoek hanteren, mits hij hierover met de afnemer schriftelijk overeenstemming heeft bereikt.
22. Indien eenmaal de eerste switch is gerealiseerd, mag ervan worden uitgegaan dat in ieder geval de nodige basisvoorzieningen zijn aangebracht, zodat opvolgende switchverzoeken van dezelfde afnemer veel sneller kunnen worden afgehandeld dan het eerste switchverzoek. Indien de beheerder van het particuliere net de systemen heeft ingevoerd ten behoeve van een reguliere afhandeling van switchverzoeken, kunnen volgende verzoeken daarom worden afgehandeld overeenkomstig de voor openbare netbeheerders geldende termijnen en procedures, zoals omschreven in de Informatiecode Elektriciteit en Gas.

Voorschrift 7

23. Om het recht op derdentoegang te waarborgen, is het noodzakelijk dat er geen financiële belemmeringen worden opgeworpen door de beheerder van het particuliere net. Ook op het openbare net geldt immers dat het uitvoeren van een switch gratis is. Vandaar dat op grond van voorschrift 6 geen kosten voor het uitvoeren van de switch in rekening mogen worden gebracht op een particulier net.

Voorschrift 8

24. Indien een afnemer op een particulier net switch en deelneemt aan het verkeer op het openbare net, dient deze te voldoen aan de regels die gelden op dat openbare net. Voor grootzakelijke afnemers geldt de verplichting om zelf de meetverantwoordelijkheid in te richten. Dit kan betekenen dat deze afnemer een comptabele meetinstallatie moet aanschaffen en installeren. Deze kosten komen voor rekening van de afnemer die het switchverzoek heeft ingediend. Dit geldt ook voor alle andere kosten die ingeval van openbaar netbeheer normaliter voor rekening van de afnemers komen. Voorschrift 7 beoogt geen van het reguliere netbeheer afwijkende situatie in het leven te roepen en knoopt aan bij het in de Informatiecode Elektriciteit en Gas voorgeschreven principe dat het berichtenverkeer dat geldt voor grootzakelijke afnemers van toepassing is op particuliere netten. Dit geldt ook indien er een enkele huishoudelijke afnemer aangesloten is op een particulier net. Dit laatste is namelijk op grond van de wet toegestaan indien de huishoudelijke afnemer in dienstbetrekking is bij de beheerder van het particuliere net.

Voorschrift 10

25. De ACM schrijft voor dat een ontheffing na 10 jaar vervalt. Hiermee knoopt de ACM aan bij andere ontheffingsstelsels, alsmede het gegeven dat een aanwijzing van een netbeheerder voor het openbare net evenzeer slechts 10 jaar geldig is. Dit betekent niet dat na 10 jaar de ontheffing niet meer aan de oorspronkelijke aanvrager verleend kan worden. Indien er behoefte is aan verlenging dient voordat de termijn van 10 jaar afloopt tijdig een nieuwe aanvraag te worden ingediend.

26. Indien niet tijdig verlenging wordt aangevraagd herleeft de plicht om een openbare netbeheerder aan te wijzen en kan de Minister van Economische Zaken na vier weken zelf een netbeheerder aanwijzen voor het betreffende net.